STOICA & Asociații
SOCIETATE CIVILĂ DE AVOCAȚI - ATTORNEYS AT LAW

Opera Center II, Str. Dr. Staicovici nr. 2, etaj 2, Sector 5, 050558-Bucureşti, România
Telefon: (+4021) 4020930 Fax: (+4021) 4020931 E-mail: sca@stoica-asociatii.ro
www.stoica-asociatii.ro

Buletin Juridic
Iunie 2011

***

Legislaţie Naţională

În Monitorul Oficial nr. 300 din 2 mai 2011 a fost publicată Circulara nr. 15 privind nivelul ratei dobânzii de referinţă a Băncii Naţionale a României valabil în luna mai 2011.

Pentru luna mai 2011, nivelul ratei dobânzii de referinţă a Băncii Naţionale a României a fost stabilit la 6,25% pe an.

În Monitorul Oficial al României nr. 311 din 5 mai 2011 a fost republicat Ordinul nr. 15 din 14 decembrie 2006 al Băncii Naţionale a României şi al Comisiei Naţionale a Valorilor Mobiliare nr. 15/112/2006 pentru aprobarea Regulamentului Băncii Naţionale a României şi al Comisiei Naţionale a Valorilor Mobiliare nr. 18/23/2006 privind fondurile proprii ale instituţiilor de credit şi ale firmelor de investiţii.

Astfel, Regulamentul prevede că fondurile proprii ale instituţiilor vizate sunt compuse din două tipuri de fonduri, respectiv Fondurile proprii de nivel 1 şi Fondurile proprii de nivel 2.

Fondurile proprii de nivel 1 cuprind capitalul social subscris rezervele legale, statutare şi alte rezerve, precum şi rezultatul reportat pozitiv al exerciţiilor financiare anterioare, rămas după distribuirea profitului cât şi instrumentele financiare hibride.

Fondurile proprii de nivel 2 sunt alcătuite la rândul lor din două tipuri de fonduri, respectiv Fonduri proprii de nivel 2 de bază şi Fonduri proprii de nivel 2 suplimentar.

Fonduri proprii de nivel 2 de bază cuprind rezervele rezultate din reevaluarea imobilizărilor corporale şi titlurile pe durata nedeterminată şi alte instrumente de aceeaşi natură.

Fonduri proprii de nivel 2 suplimentar cuprind acţiunile preferenţiale cumulative pe durată determinată şi capitalul sub forma de împrumut subordonat.

În Monitorul Oficial al României nr. 318 din 9 mai 2011 a fost publicată Sentinţa civilă nr. 185 din 27 aprilie 2010 a Curţii de Apel Cluj - Secţia comercială, de contencios administrativ si fiscal

Acţiunea în contencios administrativ formulată de reclamanta Societatea Comercială "New Vissa" - S.R.L. formulată în contradictoriu cu pârâtul Guvernul României şi intervenienta Societatea Română de

FIDELITAS, INTEGRITAS, FORTITUDO

Radiodifuziune, are ca obiect anularea actelor emise de autoritățile de reglementare - Hotărârea Guvernului nr. 977/2003 si Hotărârea Guvernului nr. 978/2003 - rejudecare Dosar nr. 1.429/33/2009.

Potrivit art. 40 alin. (3) din Legea nr. 41/1994, republicată, "persoanele juridice cu sediul în România, inclusiv filialele, sucursalele, agențiile si reprezentantele acestora, precum si reprezentantele din România ale persoanelor juridice străine au obligația să plătească o taxă pentru serviciul public de radiodifuziune si o taxă pentru serviciul public de televiziune, în calitate de beneficiari ai acestor servicii".

Interpretarea obligativității achitării taxei pentru serviciile publice de televiziune și radiodifuziune a făcut obiectul a numeroase litigii problemele de drept fiind abordate inclusiv de instanța de contencios constituțional, respectiv Curtea Constituțională.

Curtea de Apel Cluj, prin Sentința nr. 185 din 27 aprilie 2010, a admis acțiunea reclamantei Societatea Comercială "New Vissa" - S.R.L. Cluj-Napoca împotriva pârâtului Guvernul României si în consecință a dispus anularea prevederilor cuprinse în art. 3 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 977 din 22 august 2003 si a art. 3 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 978/2003.

Totodată, a respins cererea de intervenție formulată de Societatea Română de Radiodifuziune si a dispus publicarea în Monitorul Oficial al hotărârii, conform art. 23 din Legea nr. 554/2004.

În Monitorul Oficial al României nr. 322 din 10 mai 2011 a fost publicată Legea nr. 62 din 10 mai 2011 a dialogului social.

Noua reglementare, elaborată cu sprijinul direct al Ministerului Muncii, reunește reglementările privind patronatele, sindicatele, dialogul social, conflictele colective de munca, organizarea si funcționarea Consiliului Economic si Social.

Vechile reglementări au fost în mod expres abrogate. Astfel, au fost abrogate:

- Legea sindicatelor nr. 54/2003;
- Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de munca;
- Legea patronatelor nr. 356/2001;
- Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de munca;
- Legea nr. 109/1997 privind organizarea si funcționarea Consiliului Economic si Social;
- Hotărârea Guvernului nr. 369/2009 privind constituirea si funcționarea comisiilor de dialog social la nivelul administrației publice centrale si la nivel teritorial.

Noua reglementare cuprinde dispoziții privitoare la Organizațiile sindicale respectiv, dispoziții generale privitoare la: Constituirea organizațiilor sindicale, Conducerea organizațiilor sindicale, Patrimoniul organizației sindicale, Atribuțiile organizațiilor sindicale, Raporturile organizațiilor sindicale cu membrii lor, Formele de asociere a organizațiilor sindicale și Reprezentativitatea organizațiilor sindicale

De asemenea reglementarea cuprinde dispoziții privitoare la Organizațiile patronale respectiv dispoziții privitoare la: Constituirea organizațiilor patronale, Statutul organizațiilor patronale, Drepturile și obligațiile organizațiilor patronale, Patrimoniul și

finanţarea activităţii, Reprezentativitatea organizaţiilor patronale.

Mai mult, sunt înfiinţate Consiliul Naţional Tripartit pentru Dialog Social şi Consiliul Economic şi Social fiind prevăzute atribuţiile şi structura acestuia cât şi modalităţile de constituire şi funcţionare a comisiilor de dialog social la nivelul administraţiei publice centrale si la nivel teritorial.

Legea tratează în amănunt negocierile colective de munca prin reglementări ce adresează direct negocierea contractelor colective de munca, efectele acestor contracte colective, părţile şi reprezentarea acestora la negocierea colectivă în sectorul bugetar cât şi regulile specifice încheierii contractelor colective de muncă.

Modalităţile de soluţionare a conflictelor de munca sunt de asemenea prevăzute sub forma concilierii, medierii şi arbitrajului.

Noile prevederi privitoare la dreptul la grevă al salariaţilor prevăd condiţii mai stricte, greva

putând fi declarata numai dacă, în prealabil, au fost epuizate posibilităţile de soluţionare a conflictului colectiv de munca prin procedurile obligatorii prevăzute de lege, numai după desfăşurarea grevei de avertisment şi daca momentul declanşării acesteia a fost adus la cunoştinţa angajatorilor de către organizatori cu cel puţin doua zile înainte.
Pe toata durata grevei contractul individual de munca sau raportul de serviciu al angajatului se suspenda de drept.

Pe perioada suspendării se menţin doar drepturile de asigurări de sănătate, faţă de reglementarea anterioară în care salariaţii îşi menţineau toate drepturile decurgând din contractul individual de muncă, mai puţin drepturile salariale.

În Monitorul Oficial nr. 340 din 17 mai 2011 a fost publicată Decizia nr. 233 din 15 februarie 2011 a Curţii Constituţionale, prin care s-a constatat neconstituţionalitatea art. 322 pct. 9 din Codul de procedură civilă.

Art. 322 pct. 9 Cod proc. Civ. prevede că „Revizuirea unei hotărâri rămase definitivă în instanţa de apel sau prin neapelare, precum şi a unei hotărâri dată de o instanţă de recurs atunci când evocă fondul, se poate cere în următoarele cazuri: (…) dacă Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăţilor fundamentale datorată unei hotărâri judecătoreşti, iar consecinţele grave ale acestei încălcări continuă să se producă şi nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunţate."

Curtea Constituţională a constatat că dispoziţiile art. 322 pct.9 din Codul de procedură civilă sunt neconstituţionale în măsura în care nu permit revizuirea unei hotărâri judecătoreşti prin care, fără a se evoca fondul, s-au produs încălcări ale unor drepturi şi libertăţi fundamentale, încălcări constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

În Monitorul Oficial nr. 345 din 18 mai 2011 a fost publicată Hotărârea Guvernului nr. 433/2011 pentru aprobarea Regulamentului de organizare şi funcţionare a Camerei Auditorilor Financiari din România.

Potrivit Regulamentului, Camera Auditorilor Financiari din România este organizaţia profesională de utilitate publică, fără scop patrimonial, a auditorilor financiari care au

dobândit această calitate potrivit Ordonanţei de Urgenţă a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar, cu modificările şi completările ulterioare.

Regulamentul reglementează în detaliu organizarea şi funcţionarea Camerei Auditorilor Financiari din România (inclusiv veniturile acesteia), drepturile şi obligaţiile ce decurg din calitatea de membru al Camerei, statutul stagiarilor în activitatea de audit financiar, regulile de exercitare a profesiei de auditor financiar, activitatea de audit intern, supravegherea publică a activităţii Camerei, precum şi registrul public al auditorilor financiari.

În Monitorul Oficial nr. 345 din 18 mai 2011 a fost republicat Codul Muncii, în temeiul art. V din Legea nr. 40/2011 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 225 din 31 martie 2011, dându-se textelor o nouă numerotare.

În forma republicată, Codul Muncii cuprinde următoarele elemente de noutate, introduse prin Legea nr. 53/2003:

Contractul de muncă se încheie valabil numai în formă scrisă, în limba română şi în baza consimţământului părţilor. Angajatorului îi revine obligaţia de a încheia contractul de muncă în formă scrisă. De asemenea, contractul de muncă se înscrie în registrul general de evidenţă a salariaţilor, anterior începerii activităţii.

Persoana selectată în vederea angajării sau salariatul va fi informat şi cu privire la criteriile de evaluare a activităţii profesionale a salariatului aplicabile la nivelul angajatorului.

Orice modificare a unuia dintre elementele care trebuie să i se aducă la cunoştinţă salariatului sau persoanei selectate în vederea angajării trebuie materializată într-un act adiţional, într-un termen de 20 de zile lucrătoare de la data apariţiei modificării, cu excepţia situaţiilor în care o asemenea modificare este prevăzută în mod expres de lege.

S-a eliminat, prin abrogarea art. 27 alin. (3), posibilitatea acoperirii nulităţii contractului individual de muncă în cazul în care certificatul medical este prezentat de către angajat ulterior încheierii contractului.

Perioada de probă este de 90 de zile calendaristice pentru funcţiile de execuţie, şi de 120 de zile pentru cele de conducere. Perioada în care se pot face angajări succesive, de probă, ale mai multor persoane pentru acelaşi post este de maximum 12 luni.

A fost abrogat art. 32 alin. (3) care prevedea decăderea angajatorului din dreptul de a verifica aptitudinile salariatului, în cazul neinformării salariatului anterior încheierii sau modificării contractului individual de muncă cu privire la perioada de probă.

Prin abrogarea art. 35 alin. (3) s-a eliminat obligaţia salariatului care cumulează mai multe funcţii de a declara fiecărui angajator locul unde exercită funcţia de bază.

A fost introdus alineatul (5) al art. 49, care prevede că de fiecare dată când, în timpul perioadei de suspendare a contractului, intervine o cauză de încetare de drept a contractului individual de muncă, cauza de încetare de drept prevalează.

S-a prevăzut un nou caz de suspendare în art. 50 lit. h^1 în sensul că este suspendat de drept

contractul de muncă de la data expirării perioadei pentru care au fost emise avizele, autorizațiile ori atestările necesare pentru exercitarea profesiei. Dacă în termen de 6 luni salariatul nu şi-a reînnoit avizele, autorizațiile ori atestările necesare pentru exercitarea profesiei, contractul individual de muncă încetează de drept.

Suspendarea contractului de muncă din inițiativa angajatorului, ca sancțiune disciplinarăm, a fost eliminată. A fost prevăzută, însă, posibilitatea angajatorului de a suspenda contractul de muncă şi în cazul reducerii temporare a activității pentru motive economice, tehnologice, structurale sau similare. Prin introducerea alin. (3) al art. 52 s-a prevăzut posibilitatea angajatorului, în cazul reducerii temporare a activității, pentru motive economice, tehnologice, structurale sau similare, pe perioade care depăşesc 30 de zile lucrătoare, de a reduce programul de lucru de la 5 zile la 4 zile pe săptămână, cu reducerea corespunzătoare a salariului, până la remedierea situației care a cauzat reducerea programului, după consultarea prealabilă a sindicatului reprezentativ de la nivelul unității sau a reprezentanților salariaților, după caz.

Contractul de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului pe durata suspendării de către autoritățile competente a avizelor, autorizațiilor sau atestărilor necesare pentru exercitarea profesiilor.

Încetarea contractului de muncă, conform modificările aduse art. 56 lit. a), b) şi d) va interveni, pe lângă celelalte cazuri de încetare:

i. la data decesului salariatului sau al angajatorului persoană fizică, precum şi în cazul dizolvării angajatorului persoană juridică, de la data la care angajatorul şi-a încetat existența conform legii.
ii. la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătoreşti de declarare a morții sau a punerii sub interdicție a salariatului sau a angajatorului persoană fizică.
iii. la data îndeplinirii cumulative a condițiilor de vârstă standard şi a stagiului minim de cotizare pentru pensionare; la data comunicării deciziei de pensionare în cazul pensiei de invaliditate, pensiei anticipate parțiale, pensiei anticipate, pensiei pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare.

Salariatul concediat în cadrul unei proceduri de concediere colectivă are dreptul de a fi reangajat cu prioritate pe postul reînființat în aceeaşi activitate, fără examen, concurs sau perioadă de probă în termen de 45 de zile calendaristice de la data concedierii.

Perioada maximă pentru care se poate încheia un contract individual de muncă cu durată determinată este de 36 de luni.

În ceea ce priveşte munca prin agent de muncă temporară, legea a eliminat cazurile limitativ prevăzute în art. 88, în care un utilizator poate apela la agenți de muncă temporară, singura condiție fiind să nu se urmărească înlocuirea unui salariat propriu al cărui contract de muncă este suspendat datorită participării la grevă. Misiunea de muncă temporară se poate stabili pentru un termen care nu trebuie să fie mai mare de 24 de luni, iar perioada inițială poate fi prelungită succesiv, dar fără a se depăşi o perioadă totală de 36 de luni.

Conform art. 111 în forma modificată, perioada de referinţă de-a lungul căreia durata timpului de muncă poate depăşi 48 de ore pe săptămână a fost ridicată la 4 luni calendaristice.

Art. 279[1], nou introdus, pedepseşte cu închisoarea de la unu la 2 ani sau cu amenda penală primirea la muncă a mai mult de 5 persoane, indiferent de cetăţenia acestora, fără încheierea unui contract individual de muncă.

În Monitorul Oficial nr. 349 din 19 mai 2011 a fost publicată Decizia Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie nr. 4/2011, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de către Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie cu privire la modalitatea de stabilire a vârstei standard de pensionare şi a stagiului complet de cotizare utilizate pentru determinarea punctajului mediu anual în operaţiunile de calculare a pensiilor din sistemul public, pentru persoanele ale căror drepturi s-au deschis începând cu data de 1 aprilie 2001 şi care beneficiază de reducerea vârstei de pensionare potrivit legii, prin raportare fie la dispoziţiile anexei nr. 3 la Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii şi alte drepturi de asigurări sociale, fie la dispoziţiile anexei nr. 9 la ordinul ministrului muncii şi solidarităţii sociale nr. 340/2001.

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a admis recursul în interesul legii, dispunând că modalitatea de stabilire a vârstei standard de pensionare şi a stagiului complet de cotizare utilizate pentru determinarea punctajului mediu anual în operaţiunile de calculare a pensiilor din sistemul public, pentru persoane ale căror drepturi s-au deschis începând cu data de 1 aprilie 2001 şi care beneficiază de reducerea vârstei de pensionare potrivit legii, se realizează prin raportare la dispoziţiile anexei nr. 3 la Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii şi alte drepturi de asigurări sociale, în sensul că aceste persoane beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare în funcţie de data formulării cererii de pensionare.

În Monitorul Oficial nr. 349 din 19 mai 2011 a fost publicată Circulara Băncii Naţionale a României privind ratele dobânzilor plătite la rezervele minime obligatorii constituie în lei şi în dolari SUA începând cu perioada de aplicare 24 aprilie – 23 mai 2011.

Începând cu perioada de aplicare 24 martie - 23 aprilie 2011, rata dobânzii plătită la rezervele minime obligatorii constituite în lei este de 1,56% pe an, iar rata dobânzii plătită la rezervele minime obligatorii constituite în dolari SUA este de 0,43% pe an.

În Monitorul Oficial Nr. 350 din 19 mai 2011 s-a publicat Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 46/2011 pentru modificarea şi completarea art. 17 din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 44/2008 privind desfăşurarea activităţilor economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale şi întreprinderile familiale.

În noua reglementare, art. 17 din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 44/2008 dispune că persoana fizică autorizată îşi poate desfăşura activitatea conform prevederilor art. 4 lit. a) sau poate angaja, în calitate de angajator, terţe persoane cu contract individual de muncă, încheiat în condiţiile legii, iar persoana fizică autorizată nu va fi considerată un angajat al unor terţe persoane

cu care colaborează potrivit art. 16, chiar dacă colaborarea este exclusivă.

În Monitorul Oficial nr. 350 din 19 mai 2011 a fost publicată Decizia Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie nr. 3/2011, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de către Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie şi de Colegiul de conducere al Curţii de Apel Galaţi, stabilindu-se că prin efectul deciziilor Curţii Constituţionale prin care au fost declarate neconstituţionale Ordonanţele de urgenţă ale Guvernului nr. 136/2008, nr. 151/2008 şi nr. 1/2009, dispoziţiile Ordonanţei Guvernului nr. 15/2008, astfel cum aceasta a fost aprobată şi modificată prin Legea nr. 221/2008, constituie temei legal pentru diferenţa dintre drepturile salariale cuvenite funcţiilor didactice potrivit acestui act normativ şi drepturile salariale efectiv încasate, cu începere de la 1 octombrie 2008 şi până la data de 31 decembrie 2009.

În Monitorul Oficial nr. 350 din 19 mai 2011 a fost publicată Decizia Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie nr. 5/2011, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de către Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, stabilindu-se că, în aplicarea dispoziţiilor art. 11 alin. (1) şi art. 12 din Legea nr. 85/2006, coroborate cu dispoziţiile art. 312 alin. 2 - 4 din Codul de procedură civilă, curtea de apel, învestită cu soluţionarea recursului declarat împotriva hotărârii judecătorului sindic prin care s-a respins cererea de deschidere a procedurii insolvenţei, admiţând recursul, va casa hotărârea şi va trimite cauza judecătorului sindic pentru deschiderea procedurii insolvenţei.

În Monitorul Oficial Nr. 355 din 23 mai 2011 a fost publicată Decizia nr. 335/2011 a Curţii Constituţionale, prin care s-a admis excepţia de neconstituţionalitate a art. 257 alin. (2) lit. f) teza finală din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătăţii, astfel cum aceasta a fost modificată prin Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 107/2011.

Potrivit art. 257 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 95/2006, „contribuţia lunară a persoanei asigurate se stabileşte sub forma unei cote de 6,5%, care se aplică asupra: (…) veniturilor din cedarea folosinţei bunurilor, veniturilor din dividende şi dobânzi, veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual şi/sau într-o formă de asociere şi altor venituri care se supun impozitului pe venit, numai în cazul în care nu realizează venituri de natura celor prevăzute la lit. a) - d), alin. (21) şi (22) şi art. 213 alin. (2) lit. h), dar nu mai puţin de un salariu de bază minim brut pe ţară, lunar."

Curtea Constituţională a constatat că textul de lege menţionat este neconstituţional în măsura în care se interpretează în sensul că valoarea contribuţiei minime la fondul de asigurări sociale de sănătate, datorată de persoanele care realizează venituri din cedarea folosinţei bunurilor, venituri din dividende şi dobânzi, venituri din drepturi de proprietate intelectuală, realizate în mod individual şi/sau într-o formă de asociere, precum şi alte venituri care se supun impozitului pe venit, nu poate fi mai mică decât cuantumul unui salariu minim brut pe ţară, lunar.

În Monitorul Oficial Nr. 357 din 23 mai 2011 au fost publicate Hotărârile nr. 7 şi 8 ale Comisiei de supraveghere a sistemului de pensii private, privind aprobarea

Normei nr. 6/2011 pentru modificarea şi completarea Normei nr. 5/2009 privind calculul activului net şi al valorii unităţii de fond pentru fondurile de pensii administrate privat şi, respectiv, privind aprobarea Normei nr. 7/2011 pentru modificarea şi completarea Normei nr. 5/2009 privind calculul activului net şi al valorii unităţii de fond pentru fondurile de pensii facultative.

Prin modificările operate în urma acestor hotărâri, au fost stabilite regulile de determinare a valorii la care acţiunile societăţilor emitente aflate în procedură de insolvenţă, de reorganizare sau de lichidare judiciară, sunt luate în calcul la determinarea activului fondului de pensii administrat privat sau al fondului de pensii facultative.

În Monitorul Oficial Nr. 361 din 24 mai 2011 a fost publicată Hotărârea Guvernului nr. 490/2011 pentru completarea Regulamentului general de urbanism, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 525/1996.

Prin această modificare se iau unele măsuri pentru asigurarea calităţii spaţiului public, a protecţiei mediului şi a siguranţei şi sănătăţii locuitorilor. Între aceste măsuri se numără, de pildă, obligaţia de executare a lucrărilor de construcţii pentru realizarea sau extinderea unor anumite reţele edilitare, în zona drumurilor publice situate în intravilanul localităţilor, numai în varianta de amplasare subterană, iar nu suprateran. De asemenea, tot numai în subteran pot fi amplasate echipamentele tehnice din intravilan care fac parte din sistemele de alimentare cu apă, cu energie electrică sau de termoficare, telecomunicaţii, transport în comun şi altele asemenea.

În Monitorul Oficial Nr. 361 din 24 mai 2011 a fost publicat Ordinul ministrului finanţelor publice nr. 1984/2011 privind stabilirea criteriilor pentru condiţionarea înregistrării în scopuri de TVA.

Prin Ordin, au fost stabilite criteriile pe baza cărora se condiţionează înregistrarea în scopuri de TVA a societăţilor comerciale care sunt înfiinţate în baza Legii nr. 31/1990 privind societăţile comerciale, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, care sunt supuse înmatriculării la registrul comerţului şi care solicită înregistrarea în scopuri de TVA conform art. 153 alin. (1) lit. a) şi c) Codul fiscal.

Societăţile comerciale menţionate care doresc să se înregistreze în scopuri de TVA trebuie să depună la organele fiscale competente o anexă la declaraţia de menţiuni, conform modelului stabilit în anexa nr. 1 la Ordin, care serveşte la evaluarea intenţiei şi a capacităţii persoanelor respective de a desfăşura activităţi economice ce implică operaţiuni taxabile şi/sau scutite de TVA cu drept de deducere, precum şi operaţiuni pentru care locul livrării/prestării se consideră ca fiind în străinătate, dacă taxa ar fi deductibilă în cazul în care aceste operaţiuni ar avea loc în România. Anexa se completează cu ajutorul programului informatic de asistenţă pus la dispoziţie de Agenţia Naţională de Administrare Fiscală şi care poate fi descărcat de pe pagina de internet www.anaf.ro.

Potrivit Ordinului, există patru seturi de criterii necesar a fi îndeplinite de aceste societăţi comerciale pentru înregistrarea în scopuri de TVA.

Potrivit primului criteriu, persoana impozabilă trebuie să nu se afle în situaţia prevăzută la art. 15 alin. (1) din Legea nr. 359/2004 privind

simplificarea formalităţilor la înregistrarea în registrul comerţului a persoanelor fizice, asociaţiilor familiale şi persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum şi la autorizarea funcţionării persoanelor juridice, cu modificările şi completările ulterioare, respectiv în situaţia de a nu desfăşura la sediul social sau la sediile secundare activităţi economice.

Al doilea criteriu priveşte conduita administratorilor şi a asociaţilor societăţii care solicită înregistrarea, în sensul că aceste persoane trebuie să nu aibă înscrise în cazierul fiscal infracţiuni sau fapte dintre cele prevăzute art. 2 alin. (2) din Ordonanţa Guvernului nr. 75/2001 privind organizarea şi funcţionarea cazierului fiscal, republicată.

Al treilea criteriu este existenţa spaţiului destinat sediului social/domiciliului fiscal şi, după caz, sediilor secundare declarate, care trebuie să corespundă obiectului de activitate pe care persoana impozabilă intenţionează să o desfăşoare/o desfăşoară.

În fine, al patrulea set de criterii cuprinde un număr de elemente de evaluare special prevăzute pentru situaţii particulare (de exemplu, pentru societăţi aflate în insolvenţă sau societăţi aflate în inactivitate temporară).

Ordinul prevede, de asemenea, procedura de soluţionare, de către organele fiscale competente, a cererilor de înregistrare a acestor societăţi comerciale în scopuri de TVA.

În Monitorul Oficial Nr. 362 din 24 mai 2011 a fost publicat Ordinul ministrului finanţelor publice nr. 263/2010 pentru aprobarea Procedurii de soluţionare a deconturilor cu sume negative de TVA cu opţiune de rambursare, Ordin prin care au fost operate modificări de detaliu în ceea ce priveşte desfăşurarea acestei proceduri.

În Monitorul Oficial Nr. 363 din 25 mai 2011 a fost publicată Decizia Curţii Constituţionale nr. 573/2011, prin care a fost constatată neconstituţionalitatea art. 74[1] Cod penal.

Textul legal vizat de această decizie prevedea că, în cazul săvârşirii infracţiunilor de gestiune frauduloasă, înşelăciune, delapidare, abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, abuz în serviciu contra intereselor publice, abuz în serviciu în formă calificată şi neglijenţă în serviciu, prevăzute în prezentul cod, ori a unor infracţiuni economice prevăzute în legi speciale, prin care s-a pricinuit o pagubă, dacă în cursul urmăririi penale sau al judecăţii, până la soluţionarea cauzei în primă instanţă, învinuitul sau inculpatul acoperă integral prejudiciul cauzat, limitele pedepsei prevăzute de lege pentru fapta săvârşită se reduc la jumătate, în funcţie de cuantumul prejudiciului reparat fiind posibilă chiar aplicarea doar a unei amenzi penale sau a unei sancţiuni administrative.

Curtea Constituţională a apreciat că articolul este neconstituţional în integralitatea sa, căci este discriminatoriu, nu respectă exigenţele de claritate şi de previzibilitate a legii penale şi lipseşte de fermitate politica penală a statului, contrar imperativului constituţional al realizării unei justiţii unice, imparţiale şi egale.

În Monitorul Oficial Nr. 365 din 25 mai 2011 a fost publicată Decizia nr. 2/2011 a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de Procurorul general al parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie privind calitatea procesuală pasivă a statului român în

cererile având ca obiect constatarea calităţii de unic moştenitor a reclamantului.

Instanţa supremă a stabilit că, în situaţia acţiunilor având ca obiect constatarea calităţii de unic moştenitor asupra unei mase succesorale, statul nu are calitate procesuală pasivă decât în ipoteza în care pe seama acestuia s-a emis certificat de vacanţă succesorală.

În Monitorul Oficial Nr. 370 din 26 mai 2011 a fost publicat Ordinul ministrului finanţelor publice şi al ministrului economiei nr. 2024/1043/2011 privind modificarea şi completarea Ordinului ministrului finanţelor publice şi al ministrului întreprinderilor mici şi mijlocii, comerţului şi mediului de afaceri nr. 2.225/994/2009 pentru aprobarea Convenţiei privind implementarea programului "Prima casă" şi a Convenţiei de garantare şi pentru reglementarea unor măsuri necesare pentru aplicarea prevederilor art. 10 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 717/2009 privind aprobarea normelor de implementare a programului "Prima casă".

Ordinul a modificat convenţiile de implementare a programului „Prima casă" pentru anii 2009 şi 2010, convenţiile de garantare pentru anul 2009, precum şi convenţiile de garantare pentru achiziţia de locuinţe şi, respectiv, pentru construcţia de locuinţe pentru anul 2010.

De asemenea, Ordinul a operat schimbări în Protocolul-cadru dintre finanţatori şi Fondul Naţional de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici şi Mijlocii - S.A. – IFN, precum şi în clauzele contractelor-tip de garantare pentru achiziţionarea şi, respectiv, pentru construirea de locuinţe.

În Monitorul Oficial Nr. 372 din 27 mai 2011 a fost publicată Hotărârea Guvernului nr. 500/2011 privind registrul general de evidenţă a salariaţilor.

Potrivit Hotărârii, fiecare angajator are obligaţia de a înfiinţa şi de a transmite Inspectoratului Teritorial de Muncă un registru general de evidenţă a salariaţilor, registru care se completează de către una sau mai multe persoane nominalizate în acest sens de către angajator. Registrul poate fi ţinut şi transmis către ITM şi de prestatori de servicii înregistraţi la ITM, cu care angajatorii au încheiat contracte de prestări servicii.
Registrul se ţine în formă electronică şi cuprinde informaţiile obligatorii prevăzute de Hotărâre.

Transmiterea registrului către ITM se face tot în formă electronică, dar angajatorul are posibilitatea de a opta între mai multe modalităţi de transmitere, prevăzute de Hotărâre (completare on-line, transmitere prin e-mail sau depunere pe suport informativ fizic la ITM).

Hotărârea mai instituie obligaţia angajatorilor de a ţine câte un dosar distinct pentru fiecare salariat, dosar cuprinzând anumite date şi acte, expres prevăzute, precum actele necesare pentru angajare sau înscrisul constatator al contractului individual de muncă.

În Monitorul Oficial nr. 380 din 31 mai 2011 au fost publicate Instrucţiunile Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală pentru aplicarea titlului IX din Ordonanţa Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală.

Prin aceste instrucţiuni sunt detaliate elementele procedurii de contestare a actelor administrativ-fiscale (inclusiv, de exemplu, a deciziilor de impunere). Între altele, instrucţiunile detaliază forma şi conţinutul contestaţiilor administrativ-fiscale, termenul de depunere a acestora, retragerea lor, organul competent să le soluţioneze şi regimul juridic al deciziei pronunţate de acest organ, precum şi procedura propriu-zisă de soluţionare a contestaţiilor, inclusiv soluţiile ce pot fi pronunţate şi căile de atac ce pot fi exercitate.

***

Legislaţie Europeană

În Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L141 din 27 mai 2011 a fost publicat Regulamentul nr. 492/2011 al Parlamentului European şi al Consiliului privind libertatea de circulaţie a lucrătorilor în cadrul Uniunii.

Regulamentul stabileşte, cu valoare de principiu, că orice cetăţean al unui stat membru, indiferent unde îşi are reşedinţa, are dreptul de a se încadra în muncă şi de a presta muncă pe teritoriul unui alt stat membru, în aceleaşi condiţii cu cele stabilite de reglementările statului gazdă pentru propriii cetăţeni. În mod special, Regulamentul prevede că acest drept implică inexistenţa unei priorităţi la angajare fundamentate pe criteriul cetăţeniei.

Regulamentul dispune că reglementările interne ale statelor membre, indiferent dacă acestea constau în măsuri legislative sau în acte ori în practici administrative, devin inaplicabile în măsura în care limitează direct ori indirect dreptul cetăţenilor altor state membre de a se încadra în muncă şi de a presta muncă în statul membru gazdă (de exemplu, Regulamentul exclude posibilitatea de aplicare a unor proceduri speciale de recrutare pentru cetăţeni ai altor state membre).

Foarte important, Regulamentul prevede că atunci când reglementările interne acordă unele facilităţi sau avantaje întreprinderilor în baza numărului de angajaţi care sunt cetăţeni ai statului membru în cauză, angajaţii care au cetăţenia altor state membre vor fi socotiţi, pentru scopurile acordării acelor facilităţi sau avantaje, drept cetăţeni ai statului membru în cauză.

Regulamentul impune cerinţa egalităţii depline de tratament, într-un stat membru, între angajaţii care sunt cetăţeni ai statului în cauză şi cei care au cetăţenia altor state membre.

Pentru ca această egalitate de tratament, precum şi libertatea de circulaţie a angajaţilor să fie eficace, Regulamentul cuprinde unele dispoziţii referitoare la statutul familiei angajatului care este cetăţean al altui stat membru. De pildă, copiii unui asemenea angajat, care îşi au reşedinţa în statul membru în care prestează muncă părintele lor, au acces la sistemul educaţional al statului membru în cauză în aceleaşi condiţii ca şi copiii care sunt cetăţeni ai acelui stat.
Regulamentul instituie un sistem de comunicare reciprocă, între statele membre, a locurilor de muncă disponibile, această activitate fiind coordonată de Oficiul European pentru Coordonare, creat în cadrul Comisiei.

***

Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene

În data de 5 mai 2011 CJUE a pronunțat Hotărârea în cauza C434-09 Shirley McCharty (întrebare preliminară adresată Curții de către Curtea Supremă a Regatului Unit și al Marii Britanii).

Curtea a stabilit că cetățenii UE care nu și-au exercitat niciodată dreptul de liberă circulație nu pot invoca cetățenia Uniunii pentru a regulariza șederea soțului lor care provine dintr-o țară terță.
Astfel, atât timp cât aceste persoane nu sunt private de dreptul de circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre, situația lor nu prezintă niciun fel de legătură cu dreptul Uniunii.

Prin hotărârea pronunțată, Curtea precizează, mai întâi, că Directiva privind libera circulație a persoanelor determină în ce mod și în ce condiții cetățenii europeni pot să-și exercite dreptul de liberă circulație pe teritoriul statelor membre. Astfel, directiva privește deplasarea sau șederea unei persoane într-un alt stat membru decât cel al cărui cetățeean este.

În această privință, Curtea amintește că, în conformitate cu un principiu de drept internațional reafirmat în Convenția pentru apărarea drepturilor omului, cetățenii Uniunii care au reședința în statul membru ai cărui cetățeni sunt beneficiază de o ședere necondiționată în statul respectiv.

De asemenea, Curtea precizează că împrejurarea că un cetățean al Uniunii are cetățenia mai multor state membre nu înseamnă că acesta și-a exercitat dreptul de liberă circulație. Astfel, Curtea statuează că directiva nu este aplicabilă situației doamnei McCarthy.

În ceea ce îl privește pe soțul doamnei McCarthy, Curtea constată că, întrucât nu este soțul unui cetățean al unui stat membru care și-a exercitat dreptul de liberă circulație, nici acesta nu poate beneficia de drepturile conferite de directivă.

În data de 19 mai 2011 CJUE a pronunțat Hotărârea în cauza C-452/2009 (întrebare preliminară adresată Curții de către Corte d'appello de Firenze – Italia).

Curtea a stabilit, cu valoare de principiu, că dreptul Uniunii Europene trebuie interpretat în sensul că nu împiedică un stat membru să formuleze apărări bazate pe expirarea unui termen rezonabil de prescripție extinctivă, atunci când este acționat în justiție de o persoană care încearcă să valorifice drepturi prevăzute de o Directivă, chiar dacă acel stat membru nu a transpus Directiva corect, dar numai sub condiția ca întârzierea reclamantului în formularea acțiunii să nu fi fost cauzată de însuși statul membru chemat în justiție.

De asemenea, împrejurarea că printr-o hotărâre a Curții a fost constatată o încălcare a dreptului Uniunii Europene nu afectează momentul de început al termenului de prescripție extinctivă, dacă acea încălcare a dreptului Uniunii Europene era neîndoielnică..

În data de 24 mai 2011 CJUE a pronunțat Hotărârea în cauza C-61/08 (procedură de infringment declanșată

<u>împotriva Greciei în baza fostului art. 226 TCE).</u>

Curtea a stabilit că, impunând cerinţa cetăţeniei elene pentru accesul la profesia de notar public, Grecia şi-a încălcat obligaţiile decurgând din art. 43 TCE (actualmente art. 49 TFUE) referitoare la asigurarea libertăţii cetăţenilor unui stat membru de a se stabili într-un alt stat membru.

Menţionăm că prin hotărârile pronunţate în data de 24 mai 2011, CJUE a constatat aceeaşi încălcare a dreptului Uniunii Europene şi în sarcina Republicii Federale Germania, a Austriei, a Marelui Ducat de Luxemburg, a Franţei şi a Regatului Belgiei.

Apariţie Iunie 2011

Ediţie întocmită cu contribuţia avocaţilor colaboratori Eugen Octavian Chivu şi Cristian Paziuc.
Buletinul Juridic apare sub coordonarea Adrianei Almăşan, avocat colaborator senior.

***

În noiembrie 2010, STOICA & Asociaţii a aniversat 15 ani de la constituire. Înfiinţată în noiembrie 1995 prin asocierea a doi dintre cei mai valoroşi avocaţi români, Valeriu Stoica şi Cristiana I. Stoica, societatea STOICA & Asociaţii şi-a extins în mod constant aria experienţei sale profesionale si a dezvoltat o echipa care in prezent numără 40 avocaţi cu o pregătire profesională deosebită.

De la înfiinţare şi până în prezent, STOICA & Asociaţii şi-a extins în mod constant aria experienţei sale profesionale în următoarele domenii:

Societăţi comerciale şi drept comercial
Drept bancar, financiar şi pieţe de capital
Drept imobiliar
Reprezentare în litigii
Investiţii străine şi privatizări
Finanţări de proiect
Proprietate intelectuală şi drepturi de autor
Dreptul concurenţei
Drept fiscal şi financiar
Dreptul muncii
IT, telecomunicaţii şi media
Energie şi resurse naturale
Dreptul maritim şi al transportului